

European
Enterprise Promotion
Awards

2019

EUROPOS VERSLININKYSTĖS SKATINIMO APDOVANOJIMAI 2019 m.

PRAKTINIS VADOVAS

Turinys

1. APIBRĖŽIMAS IR PAGRINDIMAS	3
1.1. Verslumo apdovanojimai	3
1.2. Tikslai	3
1.3. Verslumo svarba.....	3
1.4. Nauda konkurso dalyviams ir laimėtojams	3
2. METODIKA.....	4
2.1. Tikslinė auditorija.....	4
2.2. Nominacijos.....	4
2.3. Dviejų etapų atranka	5
2.3.1. Atranka nacionaliniu lygiu.....	5
2.3.2. Atranka Europos lygiu.....	6
2.4. Tinkamumo kriterijai	7
2.5. Apdovanojimo skyrimo kriterijai	9
3. NACIONALINIS VERTINIMAS IR ATRANKA	9
3.1. Tinkamumo kriterijai	9
3.2. Atrankos kriterijai.....	10
3.3. Pretendentų į nominacijas atranka	10

1. APIBRĖŽIMAS IR PAGRINDIMAS

1.1. Verslumo apdovanojimai.

Europos Komisijos teikiamų Europos verslininkystės skatinimo apdovanojimų tikslas – pripažinti ir apdovanoti išskirtines iniciatyvas, kuriomis skatinamas verslumas. Apdovanojimai pradėti teikti 2005 m. Tai ne tik konkursas – juo taip pat siekiama išplėsti verslumo sampratą, skatinti palankių verslo sąlygų kūrimo politiką ir jos įgyvendinimą bei akcentuoti verslo sėkmės istorijas.

Europos verslininkystės skatinimo apdovanojimų laimėtojai renkami kiekvienais metais ir tampa įkvėpimo šaltiniu kitiems.

Geografiškai konkursas apima 28 Europos Sąjungos (toliau – ES) valstybes nares¹ ir Konkurencingumo ir inovacijų bendrosios programos (CIP) šalis partneres: Islandiją, Norvegiją, Serbiją ir Turkiją.

1.2. Tikslai.

Pagrindiniai apdovanojimų teikimo tikslai:

1. Nustatyti ir pripažinti sėkmingą veiklą ir iniciatyvas, kurių imamasi skatinant verslumą ir bendradarbiavimą.
2. Pristatyti ir pasidalyti geriausiais bendradarbiavimo pavyzdžiais ir sėkmės istorijomis.
3. Dar labiau pabrėžti bendradarbiavimo vaidmens visuomenėje svarbą.
4. Paskatinti ir įkvėpti bendradarbiauti.

1.3. Verslumo svarba.

Palanki verslumo politika neatsiejamai susijusi su mažųjų ir vidutinių įmonių (toliau – MVĮ) – gyvybiškai svarbios Europos ekonomikos dalies, kuriai tenka daugiau kaip 99 proc. Europos verslo, – poreikiais. MVĮ prisideda prie naujovių kūrimo, taip pat yra konkurencingumo šaltinis, užtikrina darbo rinkos lankstumą ir, svarbiausia, kuria naujas darbo vietas.

Taigi, pripažindamas verslumo svarbą, Europos Komisijos (toliau - EK) Vidaus rinkos, pramonės, verslumo ir MVĮ generalinis direktoratas ketina skirti apdovanojimus už iniciatyvas, kurios skatina verslo plėtrą.

Atsižvelgiant į visos Europos Sąjungos šalių geografinę ir kultūrinę aprėptį, sėkminga patirtis gali geriausiai atskleisti skirtingus būdus, kuriuos pasitelkę regionai, centrai, didmiesčiai, miestai ir bendruomenės kūrybiškai ėmėsi verslumui palankios veiklos ir sukūrė tam tinkamą aplinką.

1.4. Nauda konkurso dalyviams ir laimėtojams.

Visi nacionalinės atrankos laimėtojai bus pakviesti dalyvauti Europos verslininkystės skatinimo apdovanojimų įteikimo ceremonijoje.

Informacija apie visų pretendentų į apdovanojimus iniciatyvas bus paskelbta Europos verslininkystės skatinimo apdovanojimų internetinėje svetainėje,

---

¹ Austrija, Belgija, Bulgarija, Kipras, Kroatija, Čekija, Danija, Estija, Suomija, Prancūzija, Vokietija, Graikija, Vengrija, Airija, Italija, Latvija, Lietuva, Liuksemburgas, Malta, Nyderlandai, Lenkija, Portugalija, Rumunija, Slovakija, Slovėnija, Ispanija, Švedija, Jungtinė Karalystė.

kad su ja galėtų susipažinti kuo didesnė visuomenės dalis. Vykdamas visuomenės ir socialinio informavimo kampaniją, bus viešinama informacija apie nominuotus pretendentes, jiems bus skiriama daug dėmesio.

Apdovanojimų laimėtojai bus dvejopi: laimėtojai, kuriems skiriamas apdovanojimas už kūrybingą verslumo praktiką, ir vienas vertinimo komisijos didžiojo prizos laimėtojas. Nugalėtojai ne tik gaus apdovanojimus, bet ir bus pagerbti už kūrybingumą ir sėkmingą iniciatyvos įgyvendinimą. Taigi jie, kaip sėkmingas visos Europos Sąjungos pavyzdys, galės įkvėpti kitus.

Visuomenės informavimo kampanija bus vykdoma tiek nacionaliniu, tiek Europos mastu, siekiant užtikrinti, kad laimėtojai būtų skelbiami tiek nacionalinėse, tiek pagrindinėse Europos visuomenės informavimo priemonėse.

2. METODIKA

2.1. Tikslinė auditorija.

Konkursas skirtas viešosios ir privačiosios partnerystės iniciatyvoms Europos Sąjungos šalyse ir Konkurencingumo ir inovacijų bendrosios programos (CIP) šalyse partnerėse: Islandijoje, Norvegijoje, Serbijoje ir Turkijoje. Konkurse gali dalyvauti centrinės, regioninės ir vietos valdžios institucijos bei kiti juridiniai asmenys, vykdamas viešojo ir privataus sektorių partnerystės iniciatyvas tarp valdžios įstaigų ir verslo, mokslo programų ir verslo organizacijų.

2.2. Nominacijos.

Pateikiamos šešios apdovanojimų, kuriais įvertinamos sėkmingos verslumą skatinančios nacionalinės, regioninės arba vietinės iniciatyvos, nominacijos:

1. **Verslumo dvasios skatinimas:** apdovanojamos bendradarbiavimo nacionaliniu, regioniniu ar vietos lygiu iniciatyvos, kuriomis skatinamas verslumas, ypatingą dėmesį skiriant jaunimo ir moterų iniciatyvoms.
Pavyzdžiai: kampanijos ir renginiai, skirti kelti verslininkystės ir verslumo lygį ir kūrybingumą, skatinti inovacijas ir rizikos prisiėmimą remiančią kultūrą.
2. **Investicijos į verslumo įgūdžius:** apdovanojamos nacionalinės, regioninės ar vietinės iniciatyvos, tobulinančios verslo ir vadybinius įgūdžius.
Pavyzdžiai: specialių įgūdžių, pvz., techninių, kurių reikia amatų sektoriuje, kalbos ar kompiuterinio raštingumo, skatinimas, judumo ir mokymo sistemos tobulinimas, verslumo ugdymas mokyklose ir universitetuose.
3. **Verslo aplinkos gerinimas:** apdovanojamos novatoriškos nacionalinės, regioninės ar vietinės iniciatyvos, skatinančios supaprastinti įmonių kūrimą ir plėtrą, teisingas ir administravimo procedūras, pažangiomis strategijomis įgyvendinti principą „pirmiausiai mąstykite apie mažuosius“ (angl. „Think Small First“) MVĮ-se.

Pavyzdžiai: priemonės, padedančios MVĮ dalyvauti viešuosiuose pirkimuose, mažinančios biurokratinę naštą, skatinančios naujų įmonių steigimą ir remiančios informacinių ir ryšio technologijų bei el. verslo inovacinį potencialą.

4. **Verslo tarptautinės plėtros skatinimas:** apdovanojamos nacionalinės, regioninės ar vietinės strategijos ir iniciatyvos, kuriomis įmonės, ypač MVĮ, skatinamos sėkmingai pasinaudoti Europos Sąjungos ir už jos ribų esančių rinkų siūlomomis galimybėmis.

Pavyzdžiai: projektai, kuriais kuriamas, išlaikomas ir remiamas tarptautinis verslo bendradarbiavimas, informacinės ar partnerių paieškos priemonės ir remiamos paslaugos ar sistemos, padedančios MVĮ pasiekti užsienio rinkas.

5. **„Žaliųjų“ rinkų plėtros ir išteklių panaudojimo efektyvumo skatinimas:**

apdovanojimas bus skiriamas už nacionalines, regionines ar vietos strategijas ir iniciatyvas, skatinančias MVĮ naudotis „žaliosiomis“ rinkomis ir padedančias didinti išteklių panaudojimo efektyvumą, pavyzdžiui, per „žaliųjų“ įgūdžių plėtrą ir kuravimo programas bei finansavimą.

6. **Apdovanojimas už atsakingą verslą:** skiriamas už nacionalines, regionines ar vietos verslininkystės iniciatyvas, skatinančias bendrąją MVĮ socialinę atsakomybę. Šis apdovanojimas taip pat skiriamas verslo plėtros skatinimui tarp socialiai pažeidžiamų grupių, pvz., bedarbių, ilgą laiką nedirbusių asmenų, legalių migrantų, neįgaliųjų, etninių mažumų.

Pavyzdžiai: socialinės arba nepelno siekiančios įstaigos, įgyvendinančios verslininkystės iniciatyvas.

Europos vertinimo komisija taip pat skirs specialų apdovanojimą už kūrybingiausią ir labiausiai įkvepiančią verslininkystės iniciatyvą.

2.3. Dviejų etapų atranka.

Atranka bus vykdoma dviem etapais. Pirmasis etapas vyks nacionaliniu lygiu. Tik nacionalinio atrankos etapo laimėtojai galės pretenduoti į Europos apdovanojimus.

2.3.1. Atranka nacionaliniu lygiu.

Kiekviena dalyvaujanti šalis turi nurodyti nacionalinį EEPA koordinatorių (toliau – nacionalinis koordinatorius), anksčiau žinomą kaip pagrindinį prieigos centro kontaktinį asmenį (angl. SPOC).

Nacionalinis koordinatorius paskelbia informaciją apie Europos verslininkystės skatinimo apdovanojimus savo šalyje ir įtraukia tinkamas iniciatyvas į nacionalinį atrankos procesą. Kiekvienos šalies paraiškų teikimo terminus taip pat nustato nacionalinis koordinatorius. Jis gali nuspręsti, ar organizuoti nacionalinį konkursą ir apdovanojimų ceremoniją, ar ne. Europos Komisija

pateikia standartinę paraiškos formą, jei nacionaliniai koordinatoriai nuspręstų naudoti ją nacionalinėje atrankoje.

Nacionaliniai koordinatoriai suteikia reikalingą informaciją potencialiems dalyviams, kuriems reikia paaiškinimų ar gairių, kaip teikti paraišką. Iniciatyvų atrankos gairės išdėstytos šiame dokumente.

Gavęs paraišką, nacionalinis koordinatorius atrinks dvi iniciatyvas dviejose skirtingose kategorijose ir pateiks jas Europos verslininkystės skatinimo apdovanojimų europinei atrankai.

Kiekvienos šalies nacionalinis koordinatorius priima sprendimus savo nuožiūra, tačiau, Europos Komisijai paprašius, kiekviena šalis turi gebėti pagrįsti savo pasirinkimą ir pateikti atrankos skaidrumo ataskaitą, pavyzdžiui, atrankos posėdžio protokolą.

Kiekviena šalis atrenka ne daugiau kaip du nacionalinius kandidatus į Europos verslininkystės skatinimo apdovanojimus dviejose skirtingose nominacijose. Paraišką galima teikti viena iš oficialių ES kalbų. Nacionalinis koordinatorius elektroniniu būdu turi siūlyti savo nacionalinius laimėtojus antrajam (paskutiniam) Europos verslininkystės skatinimo apdovanojimų etapui iki 2019 m. liepa 03 d.

Paraišką bus galima teikti tik elektroniniu būdu „pdf“ ir „word“ formatu.

2.3.2. Atranka Europos lygiu.

Nacionalinių koordinatorių teikiamų Europos Komisijai vieno, dviejų arba daugiausiai trijų nacionalinių kandidatų paraiškų formų² apimtis turi būti ne daugiau kaip 10 puslapių.

Vertinimo komisiją sudarys Europos Komisija.

Į vertinimo komisiją bus įtraukta po vieną mokslo institucijų, verslo organizacijų atstovą, pirmąjį šių metų pusmetį Europos Sąjungos Tarybai pirmininkaujančią valstybei narei atstovausiančią verslininką, verslo organizacijos atstovą ar aukštas pareigas užimančią vyriausybės atstovą ir antrąjį šių metų pusmetį Europos Sąjungos Tarybai pirmininkausiančią valstybei narei atstovausiančią aukštas pareigas užimančią vyriausybės atstovą. Į vertinimo komisiją taip pat skiriami du nuolatiniai nariai: vienas – iš EK Vidaus rinkos, pramonės, verslumo ir MVĮ generalinio direktorato, kitas – iš EK Regionų komiteto. EK taip pat prašys, kad į kitų metų vertinimo komisiją galėtų būti įtrauktas praėjusių metų didžiojo komisijos prizo laimėtojo atstovas.

Bus sudaroma dalyvių duomenų bazė, visos paraiškos bus teikiamos vertinimo komisijos nariams elektronine versija. Paprašius bus suteikta papildoma informacija.

---

² Pastaba nacionaliniams koordinatoriams: priede pateikta paraiškos forma – tai Europos konkurso pretendentams į nominacijas skirta forma. Tą pačią paraiškos formą galima naudoti ir nacionalinėje atrankoje.

Vertinimo komisija surengs posėdį Briuselyje, kuriame apsvarstys paraiškas. Komisija paskirs pirmininką, kurio balsas bus lemiamas esant lygiam balsų skaičiui; vertinimo komisijos posėdžio sekretorius bus pagal sutartį pasamdytos agentūros darbuotojas.

Vertinimo komisija sudarys galutinį paraiškų sąrašą. Posėdyje iš galutinio sąrašo bus išrinktas kiekvienos nominacijos nugalėtojas ir didžiojo vertinimo komisijos prizo laimėtojas. Vertinimo komisija išrinks nugalėtojus pagal toliau aprašytus tinkamumo ir apdovanojimų skyrimo kriterijus.

Vertinimo komisija gali nuspręsti priskirti paraišką kitai nominacijai, jeigu manys, kad kita kategorija yra tinkamesnė, taip pat gali nuspręsti neskirti apdovanojimo, jei manys, kad paraiškų kokybė netinkama.

Vertinimo komisija pateiks Europos Komisijai svarstymų išvadas, kuriose nurodys atskirų nominacijų nugalėtojus ir didžiojo komisijos prizo laimėtoją. Vertinimo komisijos sprendimas yra galutinis.

Visi pretendentai į nominacijas bus pakviesti į apdovanojimų įteikimo ceremoniją, kurioje bus paskelbti nominacijų ir didžiojo vertinimo komisijos prizo laimėtojai.

2.4. Tinkamumo kriterijai.

Konkurse gali dalyvauti visos ES šalių, Konkurencingumo ir inovacijų bendrosios programos (CIP) šalių partnerių - Islandijos, Norvegijos, Serbijos ir Turkijos - centrinės, regioninės ir vietos valdžios institucijos bei kiti juridiniai asmenys, vykdančys viešojo ir privataus sektorių partnerystės iniciatyvas.

Dar kartą pabrėžiame, kad nacionalinėms organizacijoms ar institucijoms leidžiama dalyvauti tik dviejose nominacijose: „Verslumo dvasios skatinimas“ ir „Tarptautinės verslo plėtros rėmimas“.

Taip pat bus priimamos bendros tarpvalstybinių iniciatyvų paraiškos daugiau kaip iš vienos šalies, tačiau tik tais atvejais, kai šiuos kandidatus remis visos susijusios šalys.

Europos verslininkystės skatinimo apdovanojimų tikslas – įvardinti politikos kryptis, kuriomis skatinamas vietos, regioninis ir nacionalinis verslumas, o pirmųjų dviejų apdovanojimų – ir verslumas nacionaliniu lygiu. Taigi į apdovanojimus gali pretenduoti visos už politikos kūrimą atsakingos valdžios – tiek vietos, tiek regiono – institucijos.

Valdžios institucijos apibrėžiamos pagal kiekvienos dalyvaujančios šalies nacionalines sąlygas, tai gali būti politikos kūrimo institucijos, finansavimo įstaigos ir vykdomosios organizacijos.

Apdovanojimų konkurse taip pat gali dalyvauti viešojo ir privataus sektorių partneriai, kuriuos sieja partnerystė, t. y. įgyvendinami „valstybės valdžios

institucijų ir privačiojo sektoriaus bendradarbiavimo modeliai, kurių tikslas – užtikrinti infrastruktūros finansavimą, įrengimą, atnaujinimą, valdymą, priežiūrą arba paslaugos teikimą³.

Viešojo ir privačiojo sektoriaus partnerystėms priskiriama:

- finansinis susitarimas, pagal kurį privačiojo sektoriaus partneriui pavesta įgyvendinti valdžios institucijos parengtą politiką;
- privačiojo sektoriaus partnerio ir valdžios institucijos susitarimas, pagal kurį privačiojo sektoriaus partneris – dėl savo patirties, žinių ar išteklių – prisideda prie valdžios institucijos politikos kūrimo;
- atvira parama, nebūtinai finansinio pobūdžio, kurią valstybės valdžios institucija teikia privačiojo sektoriaus partneriui, įgyvendinant konkretų projektą. Parama, už kurią siekiama gauti apdovanojimą, turi būti teikiama viešai.

Paraiškose turi būti nurodytos vykdomos arba neseniai baigtos politikos kūrimo, verslumo ar švietimo srities iniciatyvos ir jų įtaka atitinkamam regionui ar vietai bei parodyta laipsniška jų raida per dvejus metus.

Nacionalinei atrankai paraiškas galima teikti bet kuria oficialia ES kalba iki 2019 m. gegužės 17 d. Paraiškose turi būti nurodyta (pateikta):

1. Nominacijos, į kurią pretenduoja dalyvis, pavadinimas.
2. Paraiškos turi būti teikiamos „word“ ir „pdf“ formatu elektroniniu būdu (popierinės paraiškos nereikia teikti).
3. Atskiro projekto analizė su vietos ar regiono pavyzdžiu, įskaitant, pvz., situacijos analizę, iššūkius, kūrybinį sprendimą ir (arba) verslo strategiją, įgyvendinimą, rezultatus, būsimą įgyvendinimo planą.
4. Aukšto lygio vietos politiko, verslininko ar mokslo laipsnį turinčio asmens rekomendacija. Ją reikia pridėti kaip pasirašytą „pdf“ dokumentą.
5. Kontaktiniai duomenys.
6. Paraišką teikiančios organizacijos atstovo elektroninis parašas.

Lietuvoje paraiškų teikimo terminas - 2019 m. gegužės 17 d.

2.5. Apdovanojimo skyrimo kriterijai.

Tinkamu dalyvauti konkurse pripažinta iniciatyva bus vertinama pagal nuopelnus verslumui.

Kiekvienai paraiškai bus skiriami balai pagal šiuos kriterijus:

1. Originalumas ir pagrįstumas: kodėl šis projektas yra sėkmingas? Kuo jis inovatyvus?
2. Įtaka vietos ekonomikai: pateikiami skaičiai, pagrindžiantys projekto sėkmę.

---

³ Žalioji knyga dėl viešojo ir privačiojo sektoriaus partnerystės ir Bendrijos teisės aktų, susijusių su viešosiomis sutartimis ir koncesijomis, COM(2004) 327 galutinis, Briuselis, 2004 4 30.

3. Vietos suinteresuotųjų šalių santykių gerinimas: ar ši iniciatyva buvo naudinga daugiau nei vienai suinteresuotajai šaliai? Kodėl ir kokių mastu dalyvavo šios šalys?
4. Projekto taikymo galimybė kituose regionuose: ar toks projektas gali būti pakartotinai įgyvendintas regione ar kitoje Europos vietoje?

3. NACIONALINIS VERTINIMAS IR ATRANKA

3.1. Tinkamumo kriterijai

Paraiškos tinkamumo klausimai	Taip	Ne
Ar paraiška buvo gauta iki nustatyto termino pabaigos?		
Ar paraiškos formą pasirašė teisiškai įgaliotas atstovas?		
Ar paraiškos forma tinkamai užpildyta ir pasirašyta?		
Ar dalyvis įsisteigęs vienoje iš 28 Europos Sąjungos valstybių narių ar Konkurencingumo ir inovacijų bendrosios programos (CIP) šalyse partnerėse – Islandijoje, Norvegijoje, Serbijoje ar Turkijoje?		
Ar dalyvis pateikė tik vieną iniciatyvą ir tik vienai apdovanojimų nominacijai?		
Ar paašškintas viešos / privačios partnerystės pobūdis?		
Ar iniciatyva įgyvendinta / įgyvendinama dvejus metus?		
Ar paraiškai pritarė koks nors su projektu nesusijęs verslininkas, politikas ar mokslo laipsnį turintis asmuo?		

Jei į visus klausimus atsakyta teigiamai, paraiška bus priimta.

Jei paraiška neatitinka nurodytų tinkamumo kriterijų, nacionalinis atrankos komitetas gali nuspręsti prašyti paraiškos teikėjo atitinkamai pakeisti paraišką – tai priklauso tik nuo atrankos komiteto sprendimo, laiko ir geros valios.

Nustačius, kad paraiška atitinka visus tinkamumo reikalavimus, ji teikiama nacionalinei atrankai.

3.2. Atrankos kriterijai.

Kiekviena vertinama paraiška lyginama su kitomis tos pačios apdovanojimų nominacijos paraiškomis. Galima taikyti šią formą:

Atrankos klausimai	Didžiausias įvertinimas
Originalumas ir pagrįstumas: Ar iniciatyva buvo originali ir naujoviška? Kodėl manoma, kad ji sėkminga?	20 balų

Poveikis vietos ekonomikai: Kokį poveikį iniciatyva turėjo vietos ekonomikai? Ar ją įgyvendinant buvo sukurtos darbo vietos? Ar iniciatyva bus ilgalaikė? Koks bus jos teigiamas ilgalaikis poveikis?	30 balų
Vietos suinteresuotųjų šalių santykių gerinimas: Ar vietos gyventojai dalyvavo iniciatyvoje? Ar iniciatyva buvo naudinga palankių sąlygų neturinčioms bendruomenėms? Ar buvo atsižvelgta į vietos kultūros, aplinkos ir visuomenės ypatybes?	25 balai
Iniciatyvos panaudojimo galimybė kituose regionuose: Ar ši iniciatyva gali būti pakartotinai įgyvendinta regione? Ar ši iniciatyva gali būti pakartotinai įgyvendinta kitoje Europos vietoje? Ar ši iniciatyva įkvepia? Ar plėtojami kokie nors santykiai ir (arba) užmezgama partnerystė siekiant pasidalyti turima patirtimi?	25 balai

Kiekvienos nominacijos laimėtoju pripažįstamas paraiškos, surinkusios daugiausia balų, teikėjas.

Atrankos komitetas gali nuspręsti priskirti paraišką kitai nominacijai.

3.3. Pretendentų į nominacijas atranka.

Atstovauti savo šaliai Europos lygiu bus teikiamos ne daugiau kaip dvi nacionalinės paraiškos dviejose skirtingose kategorijose.